

ประโยค ป.ธ.๘
แปล มคอเป็นไทย
สอบ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

๑. ตตถ ปรณจิเม ภิกขเว อาทินวา ทุสสีลสฺส สีลวิปตติยาติ เอวมาทิสฺสตนฺตนเยน
 สีลวิปตติยา อาทินโว จ ทฏฐพฺโพ ฯ อปิจ ทุสสีโล ปุคฺคโล ทุสสีลยเหตุ อมฺนาโป
 โหตุ เทวมฺนุสฺसानํ อนุสฺสาสนํ โย สพฺรหฺมจารินํ ทุขฺชิตฺโต ทุสสีลยครหาสุ วิปฺปฏิสํวารี สีลวตํ
 ปลํสาสุ ตาย จ ปน ทุสสีลยตาย สาณสาฎโก วิย ทุพฺพณฺโณ โหติ เย โข ปนสฺส
 ทิฏฺฐานุคฺติ อปาชฺชนติ เตสํ ทิฆมฺรตํ อปายทุกฺชาวหนโต ทุขสมฺผลสฺส เยสํ เทยฺยธมฺมํ
 ปฏิกุคฺคณาติ เตสํ น มหฺปผลภาวกรณโต อปฺปกฺโข อนเภาวสฺสคณฺณิกฺกุฏฏโป วิย ทุพฺพิสฺสโร
 ฉวลาตมิมฺว อุกฺโก ปริพาหิโร ภิกฺขุภาวํ ปฏิชานนฺโตปิ อภิกฺขุเยว โคคณฺณํ อนุพฺนุชฺคทฺรโก
 วิย สตฺตพฺพิคฺโค สพฺพเวริกฺวิโร วิย อสํวาสโร มตฺกเลวโร วิย สุตาทิกุณฺยุตฺโตปิ
 สพฺรหฺมจารินํ อปุชารโห สฺสาณคฺคิ วิย พฺราหฺมณานํ อภพฺโพ วิเสสาธิกเม อนุโธ
 รูปทสฺสเน นิราสฺส สทฺธมฺเม จณฺฑาลกฺุมารो วิย รุชฺเช สฺสชิตฺตสมฺมิตฺติ มณฺญมาโนปิ ทุขฺชิตฺโต
 อคฺคิกุชฺชนฺธิปริยาเย วุตฺตทุกฺชภาติตาย ฯ ทุสสีลานณฺทิ ปรณจกามคฺคณฺณปริโกควนฺทมนฺนาทิสฺส
 สฺสสทาทคฺคิตฺตจิตฺตानํ ตปฺปจฺจยํ อนุสฺสรณมตฺเตนาปิ ททฺยสนฺดาปิ ชนฺยิตฺวา อณฺห
 โลทิตฺตคฺคการปฺวตฺตตนสมฺมตฺตํ อติกฺกุฏํ ทุขฺชํ เทเสนฺโต สพฺพภากาเรน ปจฺจกฺชกมฺมวิปาโก ภควา
 อาท ปสฺสณ โน ตุมฺเห ภิกฺขเว อมํ มหนตํ อคฺคิกุชฺชนํ อาทิตฺตํ สมฺปชฺชธิตํ สชฺชิตฺตกฺคณฺณติ ฯ

(วิสุทธิมรรค ภาค ๑ สีนันทเทศ หน้า ๖๗ - ๖๘)

๒. กถํ อาสยโต ฯ เอวํ ปริโภคํ อุกฺโก จ ปเนส อนุโต ปริสฺมาโน ยสฺมา
 พุทฺธปจฺเจกพุทฺธานมฺปิ รณฺโณปิ จกฺวาตติสฺส ปิตฺตเสมฺหปฺพุทฺโธทิตาสเยสฺส จตฺตฺส อณฺณตโร
 อาสโย โหติเยว มนฺทปณฺณานํ ปน จตฺตาริปี อาสยา โหนฺติ ตสฺมา ยสฺส ปิตฺตาสโย
 อธิโก โหติ ตสฺส พุทฺธมฺรูกฺคณฺณกฺชิตฺโต วิย ปรมฺเชคฺจฺโจ โหติ ยสฺส เสมฺหาสโย อธิโก
 โหติ ตสฺส นาคผลปณฺณรสมฺกฺชิตฺโต วิย ยสฺส ปุพฺพาสโย อธิโก โหติ ตสฺส ปุตฺติตกฺกมฺกฺชิตฺโต
 วิย ยสฺส โลทิตาสโย อธิโก โหติ ตสฺส รณฺมกฺชิตฺโต วิย ปรมฺเชคฺจฺโจ โหตีติ เอวํ อาสยโต
 ปฏิกุฏตา ปจฺจเวกฺชิตฺตพฺพา ฯ

กถั อปริปกโต ๑ โส ปนายมาหาโร เอวรูป โอกาเส นิธานมฺปกโต ยาว
 อปริปกโก โหติ ดาว ตสมึเยว ยถาวุตตปฺปกारे ปรมนุสการติมिसे नानाकुलपन्ध्रवासि-
 प वनविजिरे अदिहुकन्ध्रचेकुजे पतेसे यदा नाम नितामे अकालमेधेन अगिण्डमहि
 जण्डालकामतवारआवाण्ण पत्तिदानी दिण्णपण्डगिण्डधञ्जण्णोहिण्णकण्णमण्णसण्णपातिनि सुरियात्तपेण
 सनत्तदानी धेण्णपुण्णकणिजिदानी तिण्णञ्जति ऐवमेव तंतिवसमिपि हिण्णोपि तโต पुริมतिवसेपि
 ओण्होहण्णो सण्णो ऐกतो हुत्ता सेमण्णपण्णलपिण्णोनण्णो गायकणिसन्तापण्णित्ठण्ण सण्णधा-
 धेण्णपुण्णकणिजितो पรมचेकुण्णवारो उप्पकण्णत्ता तिण्णत्ति ति ऐवो अปริपक्कतो पण्णिण्णत्ता
 पण्णण्णवेण्णत्तिण्णत्ता १

กถั ปริปุกโต ๑ โส ตตถ กายคคินา ปริปุกโก สมานโน น สุวณฺณรชตาทิธาคูโย
 วิย สุวณฺณรชตาทิกาวอ อุปลจจติ धेण्णपुण्णเก पण्ण मुण्णणฺโत्तो สण्णหกรณฺณิโย पिสิत्ता
 นาहिเก ปण्णชิปฺปमानปण्णมฺมตติกา วิย กรีสกาวอ อุปลคณฺत्ता ปण्णกาสโย มุत्तคาวอ อุปลคณฺत्ता
 มุत्तคตฺตถิणฺจ पुणेत्ति ऐवो ปริपक्कतो पण्णिण्णत्ता पण्णण्णवेण्णत्तिण्णत्ता १

(วิสุทธิมรรค ภาค ๒ สมานินิเทศ หน้า ๑๕๘ - ๑๖๐)

◆
 ให้ความเวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ.๘

แปล มคธเป็นไทย

พ.ศ. ๒๕๔๐

๑. ก็ บรรดาศีลวิบัติและศีลสมบัติทั้งสองนั้น บัณฑิตพึงเห็นโทษแห่งศีลวิบัติตามนัยแห่งพระสูตรมีอาทิอย่างนี้ว่า ดูรภิกษุทั้งหลาย โทษแห่งศีลวิบัติของคนทุศีล ๕ ประการเหล่านี้ ดังนี้ ฯ อีกอย่างหนึ่ง เพราะเหตุแห่งความเป็นผู้ทุศีล คนทุศีลจึงไม่เป็นที่น่าพอใจของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้อันเพื่อนสพรหมจารีทั้งหลายไม่ควรพรา้สอน เป็นผู้มีความทุกข์ในเพราะการดำเนินถึงความเป็นผู้ทุศีล เป็นผู้เดือดร้อนใจในเพราะการสรรเสริญท่านผู้มีศีลทั้งหลาย ก็แล เพราะความเป็นผู้ทุศีลนั้น คนทุศีลจึงมีผิวพรรณไม่งาม ดูง่าสาฎกที่ทำด้วยป่าน ฉะนั้น ก็คนพวกใดแล ถึงคนทุศีลนั้นเป็นทิวฐานาคติ คนทุศีลย่อมมีสัมผัสเป็นทุกข์สำหรับคนพวกนั้น เพราะนำความทุกข์ในอบายภูมิมาให้ตลอดกาลนาน คนทุศีลรับไทยธรรมของคนพวกใด ย่อมเป็นผู้มีค่าน้อย เพราะกระทำไทยธรรมของคนพวกนั้นไม่ให้มีผลมาก คนทุศีลเป็นผู้ชำระให้สะอาดได้ยาก ดูจหลุมคูดที่คลุกคละกันมาหลายปี ฉะนั้น เป็นผู้เสื่อมทั้ง ๒ ทาง (ทางสามัญญผลและทางคิหิสมบัติ) ดูจตุ้นพื้นผาศพ ฉะนั้น ถึงจะปฏิญาณว่าตนเป็นพระอยู่ ก็มีใช้พระเลย ดูจฟ้าที่ติดตามฝูงโคไป ฉะนั้น มีความสะดุ้งหวาดกลัวอยู่เป็นนิตย์ ดูจคนมีเวรกับคนทั้งปวง ฉะนั้น ไม่ควรแก่การอยู่ร่วม ดูจชากศพ ฉะนั้น แม้จะเป็นผู้ประกอบด้วยคุณมีสุตะเป็นต้น ก็ไม่ควรแก่การบูชาของเพื่อนสพรหมจารีทั้งหลาย ดูจไฟในป่าช้าไม่ควรแก่การบูชาของพวกพราหมณ์ ฉะนั้น เป็นผู้อภัยในการบรรลุกุณวิเศษ ดูจคนตาบอดเป็นผู้อภัยในการเห็นรูป ฉะนั้น เป็นคนหมดหวังในพระสัทธรรม ดูจกุมารน้อยของคนจัดจาลหมดหวังในราชสมบัติ ฉะนั้น แม้จะสำคัญตนอยู่ว่า เรามีความสุข ก็เป็นผู้มีความทุกข์แน่แท้ เพราะความเป็นผู้มีส่วนแห่งความทุกข์ที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ในอัคคิขันธปริยายสูตร ฯ ความจริง พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ทรงเห็นผลกรรมอย่างแจ่มชัด โดยอาการทั้งปวง เมื่อจะทรงแสดงความทุกข์ที่มีความเผ็ดร้อนอย่างยิ่ง ซึ่งมีความยินดีพอใจในความสุขที่เกิดจากการบริโภคมกคุณ ๕ เป็นต้นนั้นเป็นปัจฉัย ที่สามารถให้เกิดความเศร้าร้อนใจแล้วให้การกระอักเลือดอุุ่นๆ เป็นไปได้

แม้ด้วยเหตุเพียงทวนระลึกถึง แก่พวกคนทุศีล ผู้มีจิตกำหนดด้วยความยินดีพอใจในความสุขที่เกิดจากการบริโภคกามคุณ ๕ และความสุขที่เกิดจากการกราบไหว้และ ความนับถือเป็นต้น จึงตรัสว่า ดูรภิกษุทั้งหลาย พวกเธอเห็นกองไฟใหญ่ ที่ไฟติดทั่ว ลูกโพลง ไซติช่วง กองโน้นหรือไม่ ดังนี้เป็นต้น ฯ

๒. ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร) ว่าเป็นของปฏิภูลโดยที่อยู่อย่างไร ฯ ก็แล อาหารนี้เข้าถึงการบริโภคแล้วอย่างนี้ เข้าไปอยู่ภายใน เพราะจะเป็นพระพุทธรเจ้าก็ตาม พระปัจเจกพุทธเจ้าก็ตาม พระเจ้าจักรพรรดิก็ตาม ย่อมมีที่อยู่ (ของอาหาร) อย่างใดอย่างหนึ่ง บรรดาที่อยู่ คือ ดี เสมหะ น้ำหนอง และโลหิต ๔ ประการนั้นแหละ แต่สำหรับพวกคนผู้มีปัญญาน้อย ย่อมมีที่อยู่ (ของอาหาร) ครบแม้ทั้ง ๔ ประการ ฉะนั้น อาหารใดมีที่อยู่ คือ ดีมาก ที่อยู่ของอาหารนั้นย่อมน่ารังเกียจอย่างยิ่ง ดุจเบื่อนด้วยน้ำมันมะขางชัน อาหารใดมีที่อยู่ คือ เสมหะมาก ที่อยู่ของอาหารนั้น ดุจระคนด้วยน้ำลูกและใบกากะทิง อาหารใดที่มีอยู่คือน้ำหนองมาก ที่อยู่ของอาหารนั้น ดุจระคนด้วยน้ำเปรียงเนา อาหารใดมีที่อยู่คือโลหิตมาก ที่อยู่ของอาหารนั้น ย่อมน่ารังเกียจอย่างยิ่ง ดุจระคนด้วยน้ำย้อม เพราะเหตุนั้น ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร) ว่าเป็นของปฏิภูลโดยที่อยู่ อย่างนี้ ฯ

ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร) ว่าเป็นของปฏิภูลโดยการยังไม่ถูกย่อยอย่างไร ฯ ก็อาหารนี้ในที่บุคคลกลืนกินในวันนั้นก็ดี ในวันวานก็ดี ในวันก่อนแต่หน้านั้นก็ดี เข้าถึงการหมักหมมอยู่ในโอกาสแบบนั้นแล้ว ทั้งหมดถูกแผ่นเสมหะห่อหุ้มไว้รวมกัน เดือดปุดเป็นโป่งเป็นฟองเกิดจากการย่อยซึ่งถูกความร้อนแห่งไฟธาตุในร่างกายย่อยแล้ว เข้าถึงความเป็นของน่ารังเกียจอย่างยิ่ง ดำรงอยู่ ในเฉพาะส่วน (แห่งร่างกาย) ที่มีมิติอย่างยิ่ง ถูกอบด้วยกลิ่นซากศพต่าง ๆ ดุจอยู่ในป่าทึบ มีกลิ่นเหม็นและน่ารังเกียจอย่างยิ่ง ซึ่งมีประการดังกล่าวแล้วนั้นนั้นแล ตลอดเวลาที่ยังไม่ถูกไฟธาตุในร่างกายย่อย เปรียบเสมือนหญ้า ใบไม้ ท่อนเสื่อลำแพน ซากู ซากสุนัข และซากมนุษย์เป็นต้น ที่ตกลงในบ่อใกล้ประตูบ้านคนจนจาดาล ที่ถูกฝนมิใช่ฤดูกาลตกท่วม ในฤดูแล้ง ถูกความร้อนของดวงอาทิตย์แผดเผา เดือดปุดเป็นโป่งเป็นฟองดำรงอยู่ ฉะนั้น เพราะเหตุ นั้น ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร) ว่าเป็นของปฏิภูลโดยการยังไม่ถูกย่อยอย่างนี้ ฯ

ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร) ว่าเป็นของปฏิกุล โดยการถูกย่อยแล้วอย่างไร ๑
อาหารนั้น เป็นสภาพที่ถูกไฟธาตุในร่างกายย่อยแล้วในโอกาสนั้น ย่อมเข้าถึงภาวะเป็น
ทองและเป็นเงิน เป็นต้น ดุจธาตุทั้งหลายมีธาตุทองและธาตุเงินเป็นต้น ก็หามิได้
แต่เดือดปุดเป็นโป่งเป็นฟองอยู่ เข้าถึงความเป็นอุจจาระ ยังกระเพาะอาหารเท่าให้เต็มอยู่
ดุจดินสีเหลืองที่บุคคลลบดินเหนียวแล้วใส่ไว้ในกระบอกไม้ไผ่ ฉะนั้น และเข้าถึง
ความเป็นน้ำมูตรยังกระเพาะเบาให้เต็มอยู่ เพราะเหตุนั้น ภิกษุพึงพิจารณา (อาหาร)
ว่าเป็นของปฏิกุล โดยการถูกย่อยแล้ว อย่างนี้ ๑

พระธรรมวโรดม คุณสมบุโน วัดเบญจมบพิตร
สนามหลวงแผนกบาลี

แปล
ตรวจแก้.